

בש"פ 2220/18 - אחמד אבו כף נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 2220/18

לפני:

כבוד השופט נ' הנדל

העורר:

אחמד אבו כף

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי באר שבע
מיום 8.3.2018 במ"ת 14519-1-18 שניתן על ידי כבוד
השופט נ' אבו טהה

תאריך הישיבה:

ב' באייר התשע"ח (17.4.2018)

בשם העורר:

עו"ד יוסי גגולה

בשם המשיבה:

עו"ד חיים שוייצר

החלטה

1. מונח בפניי ערר על החלטת בית המשפט המחוזי (מ"ת 14519-01-18, כב' השופט נ' אבו טהה), להורות על מעצרו של העורר עד לסיום ההליכים המשפטיים בעניינו. כתב האישום מייחס לו ביצוע של עבירות לפי חוק העונשין, פקודת התעבורה ופקודת ביטוח רכב מנועי.

עמוד 1

כדי להכריע בבקשה נכון יהיה להציג בתמצית את עובדות כתב האישום, אשר הוכחו לכאורה. בשנת 2017 העורר נהג ברכב, למרות שהוא מעולם לא הוסמך לנהיגה ולמרות שלא הייתה לו פוליסת ביטוח תקפה, כאשר עימו ברכב שניים נוספים שזהותם אינה ידועה למשיבה. העורר התעלם מקריאותיהם של שני מתנדבי משטרה לעצור את רכבו, ברח משוטט בניידת שדלק אחריו, וחלף על פני מתנדב נוסף שניסה לחסום את דרכו, תוך סטייה לנתיב השמאלי. לבסוף, העורר לא שעה להוראות רמזור שאורו היה אדום, פנה במהירות בצומת והתנגש ברכב אחר שחצה אותו. כתוצאה מכך ניזוקו בצורה משמעותית שני הרכבים, ונהג הרכב השני פונה לקבלת טיפול רפואי לאחר שנחבל בפניו מפתחת כרית האוויר ונגרמה לו המטומה באגן שמאל. לאחר התאונה העורר ברח רגלית מרכבו, וזאת מבלי שעמד על תוצאותיה או שהזעיק עזרה, ועצר רק משוטט שרדף אחריו שלף את נשקו לעברו.

בשל האמור העורר מואשם בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1997 (להלן: "החוק"); הפרעה לשוטט במילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק; הפקרה לאחר פגיעה, לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: "הפקודה"); נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, לפי סעיף 10א(א) לפקודה; ונהיגת רכב ללא פוליסת ביטוח תקפה, לפי סעיפים 2א(ב) לפקודת ביטוח רכב מנועי, התשל"ל-1970.

הסנגור גרס כי ישנן נסיבות מיוחדות המצדיקות חריגה מן הכלל במקרים שכאלו – מעצר עד תום ההליכים, ועל כן יש לשחרר את העורר לאחת מהחלופות שהוצגו או למעצר בפיקוח אלקטרוני. הוא הדגיש כי העורר נעדר הרשעות קודמות, וכי הוא סובל ממחלה קוגניטיבית המקשה עליו להתנהג באופן המותאם לגילו הכרונולוגי. טענה זו נסמכת על התרשמות שירות המבחן, וכן על כך שעניינו של העורר נדון בימים אלה בפני וועדת אבחון לאנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית, לפי חוק הסעד (טיפול באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית), תשכ"ט-1969 (להלן: "הוועדה"). לגישת הסנגור, יש בכך ללמד כי העורר נעדר נורמות עבריינות באישיותו. לבסוף, הסנגור גרס כי החלופות שהוצגו הן ראויות. בהחלטתו, בית המשפט המחוזי התבסס על תסקיר שירות המבחן בו לא הומלץ על שחרורו של העורר, לאחר בחינת שתי החלופות שהוצעו.

2. ענייננו מעלה סוגיה קונקרטית. אין מחלוקת כי הראיות הוכחו לכאורה וכי הן מגלות מסוכנות. נוסף לכך שהעובדות שהוכחו לכאורה מגלות מסוכנות ברורה גם ביחס ל"עבירות דומות". העורר נהג ברכב על אף שלא נמצא כשיר לנהיגה וללא פוליסת ביטוח, ולמרות קריאותיהם החוזרות של גורמי החוק המשיך את נסיעתו הפראית, חצה צומת על אף שהיה ברמזור אור אדום וגרם לתאונה בה ניזוקו שני כלי רכב בצורה משמעותית ונחבל אדם. לבסוף, הפקיר העורר את נפגע התאונה וברח מזירת האירוע.

מבחינת החלופות הוצגו שתיים: הראשונה היא מעצר בית מלא בבית הוריו של העורר בפזורת אום בטין – בפיקוחם ובפיקוח אחיו; והשנייה היא מעצר בית מלא ביישוב כספייה, בביתו של חבר המשפחה – בפיקוחו ובפיקוח אביו של העורר. בית המשפט קמא דחה את החלופות נוכח מסקנת שירות המבחן, לפיה יכולתם של המפקחים להוות גורם סמכותי ומציב גבולות עבור העורר אינה ברורה, ואין בחלופות המוצעות לצמצם את הסיכון לרצידיביזם. לגבי בני משפחתו של העורר, נקבע בנוסף שהם לא היו ערים להתנהלותו התעבורתית וכי הם אינם מעורבים בחייו ובבחירותיו. לגבי חבר המשפחה, שירות המבחן הצביע על כך שלצד האמור, רצונו לסייע לעורר נובע מהכירות עם המשפחה והוא אינו מכיר אותו באופן אישי. על כן, יכולתו מוטלת אף בספק. לנוכח מאפייני האישיות של העורר, גבולותיו הפנימיים הרופפים והקושי לעמוד בגבולות חיצוניים, הקשיים עליהם הצביע השירות לגבי המפקחים וחוסר ההבנה של העורר לגבי הסיכונים שיש בהתנהלותו – השירות בא בהמלצה שלא לשחרר אותו לחלופות מעצר.

נוכח דרגת המסוכנות שעולה מכתב האישום לא מצאתי שנפלה טעות בהחלטת בית המשפט המחוזי, המאמצת את עמדת שירות המבחן. בהתאם לסעיף 21(ב)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996, החלופה חייבת להשיג את מטרת המעצר לגבי הנאשם המסוים, ואין זה המצב בעניינינו. עם זאת אבהיר שתי נקודות: ראשית, יתכן ויהיה ניתן לבחון מחדש את הדברים ככל שאחת מהחלופות תעובה, או שתוצג חלופה שלישית. שנית, החלטה זו ניתנה טרם גיבשה הוועדה את מסקנותיה - ולכן היא לא מתייחסת לסוגיה זו. אין אפוא בהחלטה להביע עמדה מראש בדבר האפשרות של חלופה מעובה או נוספת למעצר, או לגבי תוצאות הוועדה, שטרם התגבשו.

3. הערר נדחה.

ניתנה היום, ט' באייר התשע"ח (24.4.2018).

ש ו פ ט